

Overgang naar nieuwe pensioenstelsel wordt buiten parlement om doorgedrukt, ondanks "fiscale knelpunten" in pensioenwet!

Staatssecretaris T. van Oostenbruggen van Financiën geeft het eerlijk toe: er zitten fouten in de nieuwe pensioenwet WTP! Niet duidelijk is of het nu recent werd geconstateerd of al langer bekend was maar duidelijk is nu wel dat de Wet Toekomst Pensioenen (WTP) leidt tot een drietal "fiscale knelpunten". Die knelpunten leiden ertoe dat door het "invaren" (het overzetten van de pensioenen naar het nieuwe stelsel per 1 januari 2025) de deelnemers van de betreffende pensioenfondsen geconfronteerd kunnen worden met extra belastingheffing op hun pensioen en/of boetes!

Door middel van een noodmaatregel, een zogenaamd "goedkeurend beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving" probeert hij nu het invoeren van de WTP er door te drukken buiten het parlement om!

We kunnen dus wel stellen dat het schandalig is dat na jarenlange voorbereiding, na goedkeuring door De Nederlandsche Bank en door pensioenfondsbesturen, op de valreep cruciale fouten in de wet worden ontdekt. Dan zou je verwachten dat het Kabinet als oplossing daarvoor kiest het "invaren" te stoppen. Maar nee hoor, de Staatssecretaris grijpt naar een noodmaatregel buiten het parlement om! Die noodmaatregel vindt hij nodig omdat de pensioenfondsen Loodsen, APG en PWRI al op 1 januari a.s. hun vermogen overzetten naar individuele pensioenpotjes onder de nieuwe pensioenwet. En dat vindt hij een "zwaarwegend maatschappelijk belang" want "Het is niet redelijk vanwege deze technische fiscale punten te verlangen dat het invaren wordt uitgesteld in afwachting van een wetswijziging. Het invaren vraagt veel uitvoeringscapaciteit van pensioenuitvoerders en betrokken partijen".

Kortom, hij maakt zich vooral druk over de gevolgen voor de pensioenfondsen en niet om de deelnemers! En dat is toch echt het belangrijkste criterium om een noodmaatregel te mogen toepassen.

Bovendien houdt zijn noodmaatregel, een zogenaamd "goedkeurend beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving" de nodige risico's in. Het klinkt mooi: er zijn knelpunten en die ga ik oplossen en later in de wet regelen, maar het is helemaal niet zeker dat die benodigde wetswijziging straks door de Tweede en de Eerste Kamer wordt geaccepteerd.

Met andere woorden: een slechte want halfslachtige oplossing vanwege onzekerheid voor de pensioendeelnemers en het parlement wordt (voorlopig) buiten spel gezet.

Daar komt bij dat beide bewindslieden op dit dossier (Minister van Hijum en Staatssecretaris van Oostenbruggen) namens NSC (Nieuw Sociaal Contract) in het Kabinet zitten en de beloftes van hun partij om de WTP (Wet Toekomst Pensioenen) kritisch te volgen en waar nodig aan te passen, absoluut niet waarmaken. Kiezersbedrog!

Inmiddels hebben zowel Tweede Kamerlid Agnes Joseph (NSC) als Eerste Kamerlid Martin van Rooijen (50-plus) vragen gesteld over deze vreemde gang van zaken.

Zie hieronder.

Brief Staatssecretaris van Oostenbruggen aan Tweede Kamer

<https://open.overheid.nl/documenten/1e10e8aa-b20d-4b93-aeb7-4c180b780cde/file>

Kamervragen Agnes Joseph

Vragen van het lid Joseph (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Financiën over de vooraankondiging voor reparatiewetgeving met terugwerkende kracht in verband met invaren 1 januari 2025

1. Kunt u per koploperpensioenfonds (PWRI, Loodsen, APG) exact aangeven tegen welke fiscale knelpunten zij aanlopen als zij 1 januari 2025 invaren en de fiscale wetgeving niet wijzigt?
2. Klopt het dat als de fiscale regels niet wijzigen per 1 januari 2025, de op 1 januari 2025 ingevaren pensioenen op die knelpunten fiscaal bovenmatig zijn?
3. Klopt het dat als een onderdeel van de pensioenregeling fiscaal bovenmatig is, dat dan voor de hele pensioenregeling de omkeerregel niet meer geldt, dus al het pensioengeld belast wordt met bijkomende revisierentes, boetes, etc? En zo nee, wat zijn volgens u de consequenties als een onderdeel van de pensioenregeling fiscaal bovenmatig is?
4. Hoe kan het dat DNB een transitieplan van een pensioenfonds heeft goedgekeurd dat leidt tot fiscaal bovenmatige pensioenen?
5. Hoe kan het dat pensioenfondsbesturen de invaarplannen hebben goedgekeurd als dat leidt tot fiscaal bovenmatige pensioenen?
6. Kunt u bevestigen dat zeker is dat er niet nog meer fiscale knelpunten zijn die door de regering over het hoofd gezien zijn?
7. Klopt het dat de staatssecretaris in zijn brief van 18 december 2024 aan de Tweede Kamer aangeeft dat de drie technische knelpunten <<recentelijk>> zijn geconstateerd?
8. De drie geconstateerde knelpunten zijn niet nieuw en bestonden al vanaf het moment dat de kamerbehandeling van de Wet toekomst pensioenen is begonnen, kunt u uitleggen hoe kan het dat deze fiscale problemen niet bekend waren tijdens de behandeling van de Wet toekomst pensioenen?
9. In de reactie van de Pensioenfederatie op de internetconsultatie Wet toezeggingen pensioenonderwerpen op 27 juli 2024 (1) werd al op twee van de knelpunten gewezen, waarom bent u niet eerder met een oplossing voor deze knelpunten gekomen?
10. Pensioenfondsen moeten zich vergewissen van het feit dat er sprake is van een beheerste transitie en worden door de toezichthouder hierop getoetst, deelt u de mening dat de regering dan ook moet zorgen voor een beheerste transitie?
11. In hoeverre kan er gesproken worden van een beheerste transitie nu blijkt dat twee weken voordat de eerste fondsen over gaan er sprake blijkt te zijn van serieuze fiscale knelpunten?
12. De Staatssecretaris stelt voor dat er reparatiewetgeving komt waarmee de knelpunten met terugwerkende kracht wordt aangepast, is de regering zich ervan bewust wat de consequenties voor de ingevaren fondsen zijn als de wet niet of niet in deze vorm wordt aangenomen door de Eerste en Tweede Kamer?
13. Is iets repareren met terugwerkende kracht dat toch voorzienbaar was niet in strijd met behoorlijk bestuur?

14. Kunt u aangeven wie aansprakelijk is voor de juridische risico's als de wetgeving toch niet wordt aangenomen?

15. Kunt u aangeven hoe de rechtszekerheid is geborgd als de wet niet tijdig gereed is?

16. De Staatssecretaris stelt voor om het in eerste instantie voorgestelde fiscale kader te verruimen (zowel voor het oudedagspensioen als het wezenpensioen, toch schrijft hij ook dat er geen sprake is van budgettaire consequenties, hoe is dit met elkaar te rijmen?

(1) Overheid.nl | Consultatie Wet toezeggingen pensioenonderwerpen, reactie

17. Waarom is de regering van mening dat een fiscaal probleem in de wetgeving geen reden is om het invaren van de drie fondsen uit te stellen? Ook als het risico aanwezig is dat deze pensioenregelingen mogelijk bovenmatig blijken te zijn?

18. Kan de regering een bijbehorend advies van de Raad van State op dit punt overleggen?

19. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de gekozen juridische route, en is het niet verstandiger om een pas op de plaats te maken en de koploperfondsen niet te laten invaren per 1 januari 2025 tot dat de fiscale problemen zijn opgelost?

20. Kunt u de vragen één voor één voor 25 december 2024 beantwoorden in verband met het feit dat de eerste pensioenfondsen willen invaren per 1 januari 2025?

Kamervragen Martin van Rooijen:

Concept 20-12-2024/JH/HH

Schriftelijke vragen ex artikel 105 van het Reglement van Orde van het lid Van Rooijen (50PLUS) van [xx december 2024] aan de Staatssecretaris van Financiën T. van Oostenbruggen naar aanleiding van zijn brief van 18 december 2024 betreffende Fiscale knelpunten Wet toekomst pensioenen en zijn voornemen tot het nemen van een goedkeurend beleidsbesluit.

Vraag 1

De Wet toekomst pensioenen is in werking getreden met ingang van 1 juli 2023. Aan deze wet is een lange periode van voorbereiding vooraf gegaan. Wat is er de oorzaak van dat de Staten-Generaal eerst op 18 december 2024 op de hoogte worden gesteld van de fiscale knelpunten bij het invaren in het nieuwe pensioenstelsel?

Vraag 2

Duidt deze mededeling aan de Staten-Generaal erop dat de voorbereiding van de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen niet in alle opzichten tijdig en zorgvuldig is geweest?

Vraag 3

Wanneer en door wie zijn de gesignaleerde knelpunten aan het licht getreden/gebracht? Welke acties zijn toen ondernomen? Waarom is toen niet onmiddellijk de Staten-Generaal als medewetgever geïnformeerd? Waarom is dit sowieso onder de pet gehouden?

Vraag 4

Vanuit een oogpunt van zorgvuldige wetgeving zou een wet eerst dan in werking mogen treden wanneer het hele wettelijke kader dat voor de uitvoering van die wet noodzakelijk is, is tot stand gebracht. Waarom is niet met het bepalen van de datum van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen gewacht tot het volledige wettelijke kader tot stand is gebracht? Indien deze knelpunten eerst later bleken, waarom is toen niet besloten om de inwerkingtreding van de wet op te schorten?

Vraag 5

Heeft het aantreffen van deze knelpunten geleid tot een nauwkeurig onderzoek naar mogelijk nog andere knelpunten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat heeft dit onderzoek opgeleverd en wat zijn daarvan de gevolgen?

Vraag 6

Gelet op het feit dat de gesignaleerde fiscale knelpunten moeten worden opgelost bij wet in formele zin, ligt het voor de hand, of is het zelfs noodzakelijk te achten, dat eerst de desbetreffende wetgeving tot stand wordt gebracht en in werking treedt voordat de Wet

toekomst pensioenen aan uitvoering toe is. Is de staatssecretaris dat met mij eens? Zo neen, waarom niet? Zo ja, is hij dan bereid de koninklijke weg te volgen en de noodzakelijke wetgeving volgens de wetgevingsprocedure tot stand te brengen en tevens in overleg met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te bevorderen dat de uitvoering van de Wet toekomst pensioen wordt opgeschort tot tenminste het tijdstip waarop zijn wet in werking treedt?

Vraag 7

Nu het de koninklijke weg is om eerst het noodzakelijke wettelijke kader compleet te hebben en pas daarna over te gaan tot uitvoering van de Wet toekomst pensioenen, waarom is de staatssecretaris dan voornemens om niet deze koninklijke weg te bewandelen doch over te gaan tot het plakken van pleisters door middel van een goedkeurend beleidsbesluit, waarvan de Raad van State heeft geadviseerd om met dit middel terughoudend om te gaan?

Vraag 8

Kan de staatssecretaris precies en in detail uitleggen welk zwaarwegend maatschappelijk belang er mee is gemoeid dat de uitvoering van de WTP geen vertraging oploopt? Wie of waar treedt hierdoor mogelijke schade op? Tijdens de wetsbehandeling is op basis van de motie-Oomen meer ruimte gegeven voor het invaren. Daar is van de zijde van de regering toen geen zwaarwegend maatschappelijk bezwaar tegen in gebracht. Waarom is er nu wel een zwaarwegend maatschappelijk belang tegen vertraging of uitstel van uitvoering van de WTP?

Vraag 9

Inmiddels blijken meer pensioenfondsen moeite te hebben met tijdig invaren. Tegelijk dreigen er juridische procedures van (groepen van) pensioengerechtigden tegen uitvoering van de WTP, met name omdat hun een recht op eigendom wordt ontnomen zonder dat zij hierover zijn bevestigd. Eenmaal ingevaren is er geen weg terug meer. Om betwisting van het ontnemen van eigendomsrecht te ontlopen is voortvarende voortgang van het invaren dus geboden. Indien men hier 1 en 1 optelt, leidt dit dan niet tot de uitkomst dat het zwaarwegend belang waarvan de staatssecretaris melding maakt, vooral het belang is om maatschappelijke en/of procesmatige risico's te ontlopen? Waar het hier juist om het belang gaat van burgers, wordt zo toch niet voldaan aan de voorwaarden voor een goedkeurend beleidsbesluit?

Vraag 10

Erkent de staatssecretaris dat gebruikmaking van de weg van het goedkeurend beleidsbesluit de facto leidt tot uitschakeling van beide kamers der Staten Generaal? Immers zij kunnen in een latere fase, wanneer de formele wettelijke goedkeuring wordt gevraagd, nog slechts akkoord gaan terwijl zij bij het volgen van de koninklijke weg hun staatsrechtelijke rol van medewetgever wel naar behoren kunnen uitvoeren omdat de inhoud van het voorstel van wet dan nog volledig open is, en zou kunnen worden geamendeerd dan wel verworpen?

Vraag 11

Indien de staatssecretaris de weg van het goedkeurend beleidsbesluit toch zou willen volgen, is hij dan bereid om advies van de Raad van State te vragen voordat het besluit in werking treedt?

Vraag 12

Houdt de staatssecretaris er rekening mee dat zijn voorstel van wet tot omzetting van de inhoud van het goedkeurend beleidsbesluit tijdens de parlementaire behandeling zou kunnen sneuvelen? Wat zijn naar zijn oordeel de consequenties daarvan voor de regeling die in het goedkeurend beleidsbesluit is opgenomen, en meer in het algemeen voor de uitvoering van de Wet toekomst pensioenen?

Vraag 13

Indien afwijzing van het wetsvoorstel ertoe zou leiden dat de Wet toekomst pensioen op onderdelen niet goed kan worden uitgevoerd, zou de consequentie dan niet nu moeten worden getrokken dat opschorting van de Wet toekomst pensioenen nu sowieso noodzakelijk en zorgvuldig is, mede ter voorkoming van problemen?